

Sygn. akt **IA Ca 1016/21**

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 lutego 2023 r.

Sąd Apelacyjny w Poznaniu I Wydział Cywilny i Własności Intelektualnej

w składzie:

Przewodniczący: **Sędzia Krzysztof Józefowicz**

Protokolant: **st.sekr.sąd. Karolina Budna**

po rozpoznaniu w dniu 14 lutego 2023 r. w Poznaniu

na rozprawie

sprawy z powództwa **B. C. (1)**

przeciwko

(...) spółka z o.o. z siedzibą w P.

o zapłatę

oraz z powództwa

A. Ł.

przeciwko

(...) spółka z o.o. z siedzibą w P.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanego

od łącznego i końcowego wyroku Sądu Okręgowego w Poznaniu

z dnia 30 września 2021 r. sygn. akt I C 687/15

I. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że:

A. od zasądzonej w punkcie I.1 od pozwanego na rzecz powoda B. C. (1) kwoty 76.106,04 zł zasądza ustawowe odsetki za opóźnienie od dnia 7 sierpnia 2020 roku do dnia zapłaty, a w pozostałym zakresie oddala powództwo o zapłatę odsetek;

B. od zasądzonej w punkcie II.1 od pozwanego na rzecz powódki A. Ł. kwoty 93.535,15 zł zasądza ustawowe odsetki za opóźnienie od dnia 7 sierpnia 2020 roku do dnia zapłaty, a w pozostałym zakresie oddala powództwo o zapłatę odsetek;

II. oddala apelację w pozostałej części;

III. zasądza od pozwanego na rzecz każdego z powodów kwotę po 4.050 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu odwoławczym.

Krzysztof Józefowicz

(...)

st. sekr. sądowy E. G.

Sygn. akt I ACa 1016/21

UZASADNIENIE

Powód **B. C. (1)** wniósł o zasądzenie od pozwanego (...) Sp. z o.o. z siedzibą w P. kwoty 76.000 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 31 stycznia 2014 r. do dnia zapłaty, w tym kwoty 66.000 zł tytułem zmniejszenia wartości nieruchomości oraz kwoty 10.000 zł tytułem zwrotu nakładów niezbędnych do podniesienia poziomu akustyki w zajmowanym przez powoda budynku mieszkalnym oraz kosztami procesu, w tym kosztami zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Powódka **A. Ł.** wniosła o zasądzenie od pozwanego (...) Sp. z o.o. z siedzibą w P. kwoty 76.000 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 31 stycznia 2014r do dnia zapłaty, w tym kwoty 66.000 zł tytułem zmniejszenia wartości nieruchomości oraz kwoty 10.000 zł tytułem zwrotu nakładów niezbędnych do podniesienia poziomu akustyki w zajmowanym przez powódkę budynku mieszkalnym oraz kosztami procesu, w tym kosztami zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Pozwany (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w P. w odpowiedzi na pozew wniósł o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od powodów zwrotu kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sprawy z powództwa B. C. (1) i A. Ł. przeciwko (...) sp. z o. o. w P. na podstawie art. 219 k.p.c. zostały połączone celem wspólnego rozpoznania pod sygnaturą I C 687/15.

W toku procesu po opracowaniu opinii przez biegłego z dziedziny szacowania nieruchomości pełnomocnik powodów zmodyfikował żądania pozwu w zakresie roszczenia z tytułu spadku wartości nieruchomości w ten sposób, że wniósł o zasądzenie od pozwanego na rzecz:

- 1) A. Ł. kwoty 58.225 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 31 stycznia 2014r do dnia zapłaty, cofając powództwo w zakresie naprawienia a szkody związanej ze spadkiem wartości nieruchomości,
- 2) B. C. (1) kwoty 95.188 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 31 stycznia 2014r do dnia zapłaty.

Wyrokiem częściowym z dnia 25 stycznia 2017 r. Sąd Okręgowy tytułem odszkodowania za spadek wartości nieruchomości zasądził od pozwanego na rzecz powoda B. C. (1) kwotę 95.188 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 31 stycznia 2014 roku, a od dnia 1 stycznia 2016 roku z odsetkami ustawowymi za opóźnienie do dnia zapłaty

(pkt I.) oraz zasądził od pozwanego na rzecz powódki A. Ł. kwotę 58.225 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 31 stycznia 2014 roku, a od dnia 1 stycznia 2016 roku z odsetkami ustawowymi za opóźnienie do dnia zapłaty (pkt II.), a w pozostałym zakresie postępowanie dotyczące roszczeń powódki A. Ł. z tytułu spadku wartości nieruchomości umorzył (pkt III.)

Od powyższego orzeczenia apelację wywiódł pozwany (...) sp. z o.o. w P..

Wyrokiem z dnia 4 października 2017 r. Sąd Apelacyjny w Poznaniu Wydział I Cywilny w sprawie o sygn. akt I ACa 313/17 oddalił apelację pozwanego od wyroku częściowego Sądu Okręgowego w Poznaniu z dnia 25 stycznia 2017 r.

Pismem z dnia 16 maja 2019 r. powód B. C. (1) rozszerzył powództwo w zakresie rewitalizacji akustycznej do kwoty 96.130,00 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 31 stycznia 2014 r. do dnia zapłaty, z tym że od dnia 1 stycznia 2016 r. z odsetkami ustawowymi za opóźnienie, a powódka A. Ł. rozszerzyła powództwo do kwoty 105.900,00 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 31 stycznia 2014 r. do dnia zapłaty, z tym że od dnia 1 stycznia 2016 r. z odsetkami ustawowymi za opóźnienie.

Pismem z dnia 8 kwietnia 2021 r. powód B. C. (1) ostatecznie z tytułu roszczeń podnoszących komfort akustyczny nieruchomości wniósł o zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda 76.106,04 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 31 stycznia 2014 r. do dnia zapłaty, a w pozostałej części cofnął swoje roszczenie tj. w zakresie kwoty 20.029,96 zł. Natomiast powódka A. Ł. ostatecznie wniosła o zasądzenie od pozwanego na rzecz powódki 93.535,15 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 31 stycznia 2014 r. do dnia zapłaty, a w pozostałej części cofnęła swoje roszczenie tj. w zakresie kwoty 12.364,85 zł.

Pozwany pismem z dnia 21 kwietnia 2021 r. konsekwentnie wnosił o oddalenie obu powództw, nadto oświadczył, iż wyraża zgodę na cofnięcie pozwu przez powodów.

Wyrokiem z dnia 30 września 2021 r. w sprawie I C 687/15 Sąd Okręgowy w Poznaniu:

I). 1. zasądził od pozwanego na rzecz powoda B. C. (1) kwotę 76.106,04 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 7 grudnia 2018 r. do dnia zapłaty,

2. umorzył postępowanie co do kwoty 20.029,96 zł,

3. w pozostałym zakresie powództwo oddalił,

4. koszty procesu stosunkowo pomiędzy stronami rozdzielił, obciążając powoda kosztami w 0,1 części, pozwanego w 0,9 części z uwzględnieniem kosztów zastępstwa procesowego według stawek minimalnych, powierzając szczegółowe rozliczenie kosztów procesu referendarzowi sądowemu,

II). 1. zasądził od pozwanego na rzecz powódki A. Ł. kwotę 93.535,15 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia od dnia 7 grudnia 2018 r. do dnia zapłaty,

2. umorzył postępowanie co do kwoty 12.364,85 zł,

3. w pozostałym zakresie powództwo oddalił,

4. koszty procesu stosunkowo pomiędzy stronami rozdziela, obciążając powódkę kosztami w 0,1 części, pozwanego w 0,9 części, z uwzględnieniem kosztów zastępstwa procesowego według stawek minimalnych, powierzając szczegółowe rozliczenie kosztów procesu referendarzowi sądowemu.

Powyższe rozstrzygnięcie zostało wydane w oparciu o następujące ustalenia:

Lotnisko P.-Ł. powstało w 1913 roku jako pruskie lotnisko wojskowe w Ł. pod P.. Przed I Wojną Światową, a także w czasie jej trwania, na lotnisku funkcjonowała szkoła pilotów, obserwatorów i mechaników, poza tym naprawiono

samoloty i składowano sprzęt lotniczy. W latach 1931 – 1938 nastąpiła rozbudowa cywilnej części lotniska, port w Ł. stał się drugim po W.-O. lotniskiem w kraju. W 1987 roku powstało Przedsiębiorstwo Państwowe (...), które przejęło zarządzanie lotniskiem w Ł..

W 1993 roku przystąpiono do budowy nowego terminalu pasażerskiego, uruchomiono pierwsze połączenie zagraniczne do D.. W 1996 roku rozpoczęto rozbudowę i modernizację terminalu (przeprojektowanie całego obiektu, zmiana funkcjonalności pomieszczeń, połączenie hal przylotów i odlotów) oraz podpisano porozumienia w sprawie utworzenia spółki (...).

W dniu 11 lipca 1997 r. utworzono spółkę (...), której udziałowcami są Przedsiębiorstwo Państwowe (...), Miasto P. oraz Skarb Państwa. W 2000 roku rozpoczęto prace przy budowie terminalu pasażerskiego, przystąpiono do modernizacji i rozbudowy płyty postojowej samolotów, uruchomiono połączenia do B. i zawarto porozumienia o współpracy z F. A.. W 2001 r. oddano do użytku dwa nowoczesne terminale: pasażerski i cargo oraz nową płytę postojową. W 2002 roku uruchomiono połączenia do W. i F.. W 2003 roku uruchomiono połączenia do: K./B., W., M., L., oddano do użytkowania zmodernizowany terminal (...). W 2004 roku uruchomiono połączenia do B. L. S., D., L., S., B.-G., B., D., (...), L. G., E., P.-B., R.-C., K..

W 2008 roku przystąpiono do rozbudowy terminalu pasażerskiego i dostosowano infrastrukturę do obsługi ruchu w strefie S..

W dniu 28 lutego 2011 r. (...) Dyrektor (...) w P. wydał decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia „Rozbudowa i modernizacja (...)”.

W kwietniu 2011 r. rozpoczęto rozbudowę terminalu pasażerskiego – projekt współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Funduszu Spójności w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko. W czerwcu 2011 r. rozpoczęto rozbudowę płaszczyzn lotniskowych – projekt współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Funduszu Spójności w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko. W maju 2012 r. odbyły się uroczyste inauguracje rozbudowanych płaszczyzn lotniskowych – nowej równoległej drogi kołowania oraz rozbudowanej płyty postojowej oraz otwarcie rozbudowanego terminalu pasażerskiego – strefa przylotów i przyszła hala odpraw.

W lipcu 2012 r. rozpoczęto kontynuację rozbudowy terminalu pasażerskiego – początek prac przy budowie nowej sortowni bagażu oraz rozbudowie strefy odlotów.

W 2000 r. z (...) skorzystało 227.847 pasażerów, przy liczbie 13.225 operacji lotniczych. W 2008 r. z (...) skorzystało już 1.274.679 pasażerów, a operacji lotniczych odnotowano w liczbie 23.609. W 2012 r. z (...) skorzystało 1.595.221 pasażerów i odbyło się 25.261 operacji lotniczych.

Lotnisko cywilne P.-Ł. jest własnością pozwanej spółki (...) Sp. z o.o. w P..

W dniu 30 stycznia 2012 r. Sejmik Województwa (...) podjął uchwałę nr (...) w sprawie utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania dla lotniska P.-Ł. w P..

Uchwała utworzyła obszar ograniczonego użytkowania dla lotniska P.-Ł. w P., którego zarządcą jest (...) Sp. z o.o.

Uchwała wyznaczyła zewnętrzną granicę obszaru ograniczonego użytkowania na podstawie: 1) izolinii równoważnego poziomu dźwięku A dla pory dnia $LA_{eqD} = 55$ dB, pochodzącego od startów, lądowań i przelotów statków powietrznych; 2) izolinii równoważnego poziomu dźwięku A dla pory nocy $LA_{eqN} = 45$ dB, pochodzącego od startów, lądowań i przelotów statków powietrznych; 3) izolinii równoważnego poziomu dźwięku A dla pory dnia $LA_{eqD} = 50$ dB, pochodzącego od pozostałych źródeł hałasu związanych z działalnością lotniska; 4) izolinii równoważnego poziomu dźwięku A dla pory nocy $LA_{eqN} = 40$ dB, pochodzącego od pozostałych źródeł hałasu związanych z działalnością lotniska.

W obszarze ograniczonego użytkowania wyodrębniono dwie strefy: 1) zewnętrzną, której obszar od zewnątrz wyznacza linia będąca granicą obszaru ograniczonego użytkowania, a od wewnątrz linia będąca obwiednią izol linii równoważnego poziomu dźwięku A dla pory dnia LAeqD = 60 dB oraz dla nocy LAeqN = 50 dB, pochodzącego od startów, lądowań i przelotów statków powietrznych oraz izol linii równoważnego poziomu dźwięku A dla pory dnia LAeqD = 55 dB oraz dla nocy LAeqN = 45 dB, pochodzącego od pozostałych źródeł hałasu związanych z działalnością lotniska; 2) wewnętrzną, której obszar od zewnątrz wyznacza linia będąca obwiednią, o której mowa w pkt 1, a od wewnątrz linia biegnąca wzdłuż granicy lotniska.

W uchwale wprowadzono wymagania techniczne dotyczące budynków położonych w strefie wewnętrznej obszaru ograniczonego użytkowania w postaci obowiązku zapewnienia właściwego klimatu akustycznego w budynkach z pomieszczeniami wymagającymi ochrony akustycznej poprzez stosowanie przegród budowlanych o odpowiedniej izolacyjności akustycznej. W uchwale wskazano, że przez odpowiednią izolacyjność akustyczną przegród budowlanych należy rozumieć izolacyjność akustyczną określoną zgodnie z Polskimi Normami w dziedzinie akustyki budowlanej z uwzględnieniem poziomu hałasu powodowanego przez starty, lądowania, przeloty statków powietrznych, operacje naziemne i inne źródła hałasu związane z funkcjonowaniem lotniska, przy zapewnieniu wymaganej wymiany powietrza w pomieszczeniu, a także wymaganej izolacyjności cieplnej. Wskazano również, że przez właściwy klimat akustyczny w budynkach rozumie się poziom dźwięku zgodny z obowiązującymi Polskimi Normami w dziedzinie akustyki budowlanej.

Powyższa uchwała weszła w życie w dniu 28 lutego 2012 r.

Powód B. C. (1) jest właścicielem nieruchomości położonej w przy ul. (...) P., stanowiącej działkę nr (...) zabudowanej jednorodnym budynkiem mieszkalnym, zapisanej w księdze wieczystej KW (...). Powód nabył przedmiotową nieruchomość jako niezabudowaną w 1975r. zamieszkał po wybudowaniu domu mieszkalnego w 1981r., w którym powód zaspokaja potrzeby mieszkaniowe swoje i swojej rodziny. Ściany domu są ocieplone styropianem, okna są plastikowe montowane w latach dziewięćdziesiątych. Na terenie nieruchomości znajduje się również budynek warsztatowo – magazynowy.

Zgodnie z załącznikami nr (...) do uchwały nr(...) nieruchomość powoda znajduje się w strefie wewnętrznej obszaru ograniczonego użytkowania lotniska P. –Ł. w P..

Na dzień wejścia w życie ww. uchwały, przedmiotowa nieruchomość zabudowana była piętrowym budynkiem mieszkalnym w zabudowie wolnostojącej o łącznej powierzchni użytkowej około 194m w pobudowanym w latach 70/80. W 1981 powód wprowadził się do przedmiotowego budynku, gdzie do chwili obecnej zamieszkuje wraz z rodziną. Budynek mieszkalny był i nadal jest wykorzystywany wyłącznie na potrzeby mieszkaniowe rodziny.

Dla powyższego terenu brak jest aktualnego planu zagospodarowania przestrzennego. Z uwagi na fakt, że przedmiotowa nieruchomość zabudowana jest budynkiem mieszkalnym jednorodnym, jej przeznaczenie zostało zdeteminowane.

Zgodnie ze zmianą studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy T. zatwierdzonym Uchwałą Nr(...)Rady Gminy T. z dnia 21 czerwca 2011r., działka powoda znajduje się na terenach oznaczonych symbolem(...) -tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej o dużej intensywności. Sejmik Województwa (...) uchwałą z dnia 30.01.2012 r., wprowadził strefę ograniczonego użytkowania wokół lotniska P.- Ł., przede wszystkim z uwagi na spodziewany poziom hałasu.

Wprowadzenie obszaru ograniczonego użytkowania powoduje, że dopuszczona jest działalność lotniska pogarszająca klimat akustyczny w środowisku, w tym w otoczeniu budynku powoda. Gdyby działalność lotniska nie powodowała przekroczeń powszechnie obowiązujących poza obszarem ograniczanego użytkowania, dopuszczalnych wartości poziomu hałasu w środowisku, budynek mieszkalny powoda zlokalizowany w P. przy ul. (...) spełniałby wymagania polskich norm z zakresu izolacyjności akustycznej dla występujących w środowisku poziomów hałasu tj. PN-B- (...) (...)

oraz PN-B- (...) (...) określających minimalne własności dźwiękoizolacyjne przegród zewnętrznych, a także wymagania norm PN-87/B- (...), dotyczącej komfortu akustycznego wewnątrz pomieszczeń.

Budynek mieszkalny powoda spełniał wymogi polskich norm z zakresu izolacyjności akustycznej co do ochrony akustycznej dla dopuszczalnego poziomu hałasu w środowisku przed wejściem w życie uchwały nr (...) Sejmiku Województwa (...) z dnia 30 stycznia 2012 r. w przedmiocie utworzenia oou (...) tj. przed 28 lutego 2012r.

Aktualnie budynek powoda wymaga dodatkowych nakładów w celu dotrzymania norm co do izolacyjności akustycznej dla poziomu hałasu powodowanego działalnością (...).

Budynek mieszkalny powoda leży w odległości około 1,23 km na zachód od końca pasa startowego L. P. – Ł. (około 1,21 km licząc w kierunku osi pasa) i jest przesunięty o około 0,22 km w kierunku prostopadłym do osi pasa, w związku z tym jest eksponowany na hałasy związane z funkcjonowaniem lotniska.

W celu zachowania wymaganego komfortu akustycznego w pomieszczeniach mieszkalnych budynku powoda w warunkach akustycznych stwarzanych działaniem lotniska Ł., należy dokonać: wymiany w budynku (...) okien (w tym drzwi balkonowe): w salonie, kuchni, w pokoju na antresoli oraz w pokoju od frontu po stronie garażu – na piętrze na okna o izolacyjności $RA_2 > 44$ dB, w pokoju na parterze – przy garażu oraz przy łazience na okna o izolacyjności $RA_2 > 38$ dB, w pokoju narożnikowym na parterze od frontu na okna o izolacyjności $RA_2 > 39$ dB, w pokoju narożnikowym od frontu na piętrze na okna o izolacyjności $RA_2 > 37$ dB, w pokoju z drzwiami balkonowymi (w miejscu suszarni) o izolacyjności $RA_2 > 45$ dB oraz w łazience na piętrze o izolacyjności $RA_2 > 28$ dB. Łącznie powierzchnia okien do wymiany 194 m kwadratowych.

Ponadto należy podbić połąć dachową w salonie i pokoju na antresoli warstwą wełny mineralnej grubości 50 mm a następnie płytą gipsowo- kartonową o grubości 12,5 mm. Przy wymianie zalecanych w ekspertyzie akustycznej okien należy uwzględnić cały system wysokiej izolacyjności akustycznej wraz ze specjalistycznym montażem. Konieczne jest zapewnienie stałego przepływu powietrza.

W budynku powoda należy zamontować system wentylacji mechanicznej nawiewno-wywiewnej. Przewidziano instalację nawiewników w liczbie 9 sztuk – w dwóch pokojach po 2 nawiewniki, oraz po jednym nawiewniku w każdym z pozostałych pokojów. Montaż nawiewników powoduje obniżenie wypadkowej izolacyjności akustycznej przegrody zewnętrznej. Działania dotyczące systemu wentylacji budynku należy uznać za niezbędne, że względu na towarzyszące wymianie okien „uszczelnianie” budynku. Zamiana wentylacji grawitacyjnej istniejącego aktualnie w budynku systemu na system wentylacji nawiewno – wywiewnej jest konieczna z uwagi na geometrię budynku powoda oraz ograniczone parametry akustyczne nawiewników.

Niezbędnym jest także wykonanie dodatkowo wyprawek zarówno wewnątrz pomieszczeń jak i na elewacji i istnieje potrzeba wykonania dodatkowych prac tynkarskich i malarskich oraz zabezpieczeń użytkowanych pomieszczeń przed zabrudzeniem podczas wykonywania tych robót. system montażu musi uwzględniać odpowiednie rozwiązania technologiczne (m.in. podkładki gumowe, taśmy rozprężne, odpowiednie pianki montażowe, szczelność wypełnień) i być wykonany bardzo starannie.

Na końcową cenę wymiany okien na okna dźwiękoszczelne wpływa również kilka dodatkowych czynników takich jak:

- w przypadku istniejących okien drewnianych skrzynkowych koszty wymiany wzrastają,
- w przypadku zamontowania nawiewnika okiennego spada wypadkowa izolacyjność akustyczna okien o kilka decybeli
- wobec powyższego należy dobrać okno o wyższym wskaźniku (...),
- koszty wymiany wzrastają dla profili okiennych PCV kolorowych jedno lub dwustronnie,
- w przypadku wymiany stolarki drewnianej na okna drewniane koszty są odpowiednio wyższe.

W budynku powoda zmiana systemu wentylacji na grawitacyjny z nawiewnikami jest niemożliwa ze względów technicznych (brak na rynku okien o izolacyjności (...) wyższej niż 45 dB. Nadto w jednym budynku nie można łączyć dwóch różnych systemów wentylacji.

Wartość nakładów, niezbędnych dla zachowania prawidłowego klimatu akustycznego w budynku powoda przy ul. (...) w P. według cen aktualnych stanowi kwotę 76.106,04 zł brutto.

Pismem z dnia 29 stycznia 2014r pełnomocnik powoda zgłosił do pozwanego roszczenia, wzywając do zapłaty na jego rzecz kwoty 350.000zł, w tym 250.000zł tytułem ubytku wartości nieruchomości i 100.000zł tytułem nakładów na rewitalizację akustyczną budynku. Następnie pełnomocnik powoda składał wniosek o zawiązanie do próby ugodowej dnia 19 lutego 2014r. Pozwany w piśmie z dnia 27 marca 2014r odmówił powodowi B. C. zapłaty żądanych roszczeń.

Powódka A. Ł. jest właścicielką nieruchomości położonej w przy ul. (...) w P., stanowiącej działkę nr (...) zabudowanej jednorodinnym budynkiem mieszkalnym, zapisaną w księdze wieczystej KW (...).

Zgodnie z załącznikami nr (...) do uchwały nr (...) nieruchomości powódki znajduje się w strefie wewnętrznej obszaru ograniczonego użytkowania lotniska P. –Ł. w P..

Na dzień wejścia w życie ww. uchwały, przedmiotowa nieruchomość zabudowana była piętrowym budynkiem mieszkalnym parterowym z poddaszem użytkowym, niepodpiwniczonym wzniesionym w technologii tradycyjnej murowanej z dachem wielospadowym krytym dachówką betonowa, wyposażonym we wszystkie miejskie o powierzchni użytkowej 147,39m², wybudowanym w roku 2006. Budynek ten był i nadal jest wykorzystywany wyłącznie na potrzeby mieszkaniowe rodziny.

Dla powyższego terenu brak jest aktualnego planu zagospodarowania przestrzennego. Z uwagi na fakt, że przedmiotowa nieruchomość zabudowana jest budynkiem mieszkalnym jednorodinnym, jej przeznaczenie zostało zdeterminowane.

Zgodnie ze zmianą studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy T. zatwierdzonym Uchwałą Nr(...) Rady Gminy T. z dnia 21 czerwca 2011r., działka powódki znajduje się na terenach oznaczonych symbolem (...) -tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej o dużej intensywności. Sejmik Województwa (...) uchwałą z dnia 30.01.2012 r., wprowadził strefę ograniczonego użytkowania wokół lotniska P.- Ł., przede wszystkim z uwagi na spodziewany poziom hałasu.

Wprowadzenie obszaru ograniczonego użytkowania powoduje, że dopuszczona jest działalność lotniska pogarszająca klimat akustyczny w środowisku, w tym w otoczeniu budynku powódki. Gdyby działalność lotniska nie powodowała przekroczeń powszechnie obowiązujących poza obszarem ograniczanego użytkowania, dopuszczalnych wartości poziomu hałasu w środowisku, budynek mieszkalny powódki zlokalizowany w P. przy ul. (...) spełniałby wymagania polskich norm z zakresu izolacyjności akustycznej dla występujących w środowisku poziomów hałasu tj. PN-B-(...) (...) oraz PN-B- (...) (...) określających minimalne własności dźwiękoizolacyjne przegród zewnętrznych, a także wymagania norm (...) (...), dotyczącej komfortu akustycznego wewnątrz pomieszczeń.

Budynek mieszkalny powódki spełniał wymogi polskich norm z zakresu izolacyjności akustycznej co do ochrony akustycznej dla dopuszczalnego poziomu hałasu w środowisku przed wejściem w życie uchwały nr (...) Sejmiku Województwa (...) z dnia 30 stycznia 2012 r. w przedmiocie utworzenia oou (...) tj. przed 28 lutego 2012r.

Aktualnie budynek powódki wymaga dodatkowych nakładów w celu dotrzymania norm co do izolacyjności akustycznej dla poziomu hałasu powodowanego działalnością (...).

W celu zachowania wymaganego komfortu akustycznego w pomieszczeniach mieszkalnych budynku powódki w warunkach akustycznych stwarzanych działaniem lotniska Ł., należy dokonać: wymiany w budynku (...) okien (w tym drzwi balkonowe): w salonie, kuchni, w sypialni od frontu (dziecięcej) na poddaszu na okna o izolacyjności RA2

>38 dB, w pokoju od frontu na okna o izolacyjności RA2 > 44 dB, w pokoju gościnnym na okna o izolacyjności RA2 >37 dB, w sypialni od strony ogrodu – na poddaszu na okna o izolacyjności RA2 > 39 dB. Łącznie powierzchnia okien do wymiany 147,39 metrów kwadratowych. Ponadto należy podbić ściany zewnętrzne budynku w części będącej ścianą zewnętrzną pokoi i kuchni płytą gipsowo-kartonową grubości 12,5 mm, od zewnątrz po zastąpieniu warstwy styropianu wełną mineralną grubości minimum 50 mm – płytą (...) grubości 22 mm i otynkować, nadto połączyć dachową nad pokojami, korytarzem i powierzchnią kaferków podbić od wewnątrz płytą gipsowo-kartonową grubości 12,5 mm od zewnątrz po zdjęciu dachówki – deski zewnętrznej – płyta (...) grubości 22 mm i ponownie położyć dachówkę/deskę zewnętrzną. Przy wymianie zalecanych w ekspertyzie akustycznej okien należy uwzględnić cały system wysokiej izolacyjności akustycznej wraz ze specjalistycznym montażem. Konieczne jest zapewnienie stałego przepływu powietrza.

W budynku powódki należy zamontować system wentylacji mechanicznej nawiewno-wywiewnej. Montaż nawiewników powoduje obniżenie wypadkowej izolacyjności akustycznej przegrody zewnętrznej. Działania dotyczące systemu wentylacji budynku należy uznać za niezbędne, ze względu na towarzyszące wymianie okien „uszczelnianie” budynku. Zamiana wentylacji grawitacyjnej istniejącego aktualnie w budynku na system wentylacji nawiewno – wywiewnej jest konieczna z uwagi na geometrie budynku powódki oraz ograniczone parametry akustyczne nawiewników.

Istnieje także potrzeba dodatkowych wyprawek zarówno wewnątrz pomieszczeń jak i na elewacji i istnieje potrzeba wykonania dodatkowych prac tynkarskich i malarskich oraz zabezpieczeń użytkowanych pomieszczeń przed zabrudzeniem podczas wykonywania tych robót. System montażu musi uwzględniać odpowiednie rozwiązania technologiczne (m.in. podkładki gumowe, taśmy rozprężne, odpowiednie pianki montażowe, szczelność wypełnień) i musi być wykonany bardzo starannie.

Na końcową cenę wymiany okien na okna dźwiękoszczelne wpływa również kilka dodatkowych czynników takich jak:

- w przypadku istniejących okien drewnianych skrzynkowych koszty wymiany wzrastają,
- w przypadku zamontowania nawiewnika okiennego spada wypadkowa izolacyjność akustyczna okien o kilka decybeli
- wobec powyższego należy dobrać okno o wyższym wskaźniku (...),
- koszty wymiany wzrastają dla profili okiennych PCV kolorowych jedno lub dwustronnie,
- w przypadku wymiany stolarki drewnianej na okna drewniane koszty są odpowiednio wyższe.

W budynku powódki zmiana systemu wentylacji na grawitacyjny z nawiewnikami jest niemożliwa ze względów technicznych (brak na rynku okien o izolacyjności (...) wyższej niż 44 dB). Nadto dodatkowy montaż nawiewnika obniża izolacyjność wypadkową całej ściany o ok. 2,36 dB a taka sytuacja wiązałaby się z zerową zmianą okna na okno z wielo większą izolacyjnością, które na rynku już są nieosiągalne.

Wartość nakładów, niezbędnych dla zachowania prawidłowego klimatu akustycznego w budynku powódki przy ul. (...) w P. według cen aktualnych stanowi kwotę 93.535,15 zł brutto.

Pismem z dnia 28 stycznia 2014r pełnomocnik powódki zgłosił do pozwanego roszczenie, wzywając do zapłaty na jego rzecz kwoty 350.000zł, w tym 250.000zł tytułem ubytku wartości nieruchomości i 100.000zł tytułem nakładów na rewitalizację akustyczną budynku. Następnie pełnomocnik powoda składał wniosek o zawiązanie do próby ugodowej dnia 19 lutego 2014r.

Pozwany w piśmie z dnia 10 kwietnia 2014r odmówił powódce A. Ł. zapłaty żądanych roszczeń.

W oparciu o wyżej ustalony stan faktyczny Sąd Okręgowy wskazał, że powodowie w ramach wywiedzionych powództw zgłosili dwa żądania – zasądzenia odszkodowania z tytułu spadku wartości swoich nieruchomości oraz odszkodowania związanego z koniecznością poniesienia nakładów akustycznych w budynkach mieszkalnych powodów na tej

nieruchomości. Roszczenie z tytułu spadku wartości nieruchomości powodów było już przedmiotem procedowania Sądu Okręgowego.

Zatem przedmiotem niniejszego postępowania było rozpoznanie roszczenia powodów za nakłady konieczne do zapewnienia odpowiedniego klimatu akustycznego w związku z utworzeniem obszaru ograniczonego użytkowania wokół (...) w P. oraz w zakresie kosztów procesu.

W niniejszej sprawie powodowie B. C. (1) oraz A. Ł. domagali się odszkodowania na podstawie art. 129 ust. 2 ustawy prawo ochrony środowiska (u.p.o.ś.) wywodząc swoje roszczenia z faktu utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania dla lotniska P.-Ł. uchwałą nr (...) Sejmiku Województwa (...) z dnia 30 października 2012 r. w sprawie utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania dla lotniska P.-Ł. w P., na mocy której należąca do nich nieruchomość znalazła się w strefie wewnętrznej obszaru ograniczonego użytkowania. W ramach zgłoszonego powództwa powodowie wystąpili jednak z dwojakiego rodzaju roszczeniami odszkodowawczymi, a mianowicie domagali się odszkodowania za ubytek wartości ich nieruchomości w związku z wprowadzeniem obszaru ograniczonego użytkowania dla lotniska P.-Ł., a nadto odszkodowania z tytułu konieczności poniesienia wydatków na rewitalizację akustyczną budynku mieszkalnego usytuowanego na nieruchomości.

W sprawie wyczerpano postępowanie dowodowe w zakresie drugiego roszczenia, zaś pierwsze było przedmiotem wyroku częściowego z dnia 25 stycznia 2017 r.

Sąd Okręgowy przytoczył następnie podstawę prawną rozstrzygnięcia, tj. art. 129 – 136 p.o.ś., wskazując, że ustawodawca uregulował samodzielne podstawy odpowiedzialności odszkodowawczej związanej z ograniczeniem sposobu korzystania z nieruchomości oraz z utworzeniem obszaru ograniczonego użytkowania, opierając się na założeniu, że ryzyko szkód związanych z działalnością uciążliwą dla otoczenia powinien ponosić podmiot, który tę działalność podejmuje dla własnej korzyści. Przesłankami tej odpowiedzialności są: wejście w życie uchwały wydanej przez właściwy organ samorządu terytorialnego, ograniczenie sposobu korzystania z nieruchomości, szkoda poniesiona przez właściciela nieruchomości, jej użytkownika wieczystego lub osobę, której przysługuje prawo rzeczowe do nieruchomości i związek przyczynowy między wprowadzonym ograniczeniem sposobu korzystania z nieruchomości a szkodą (por. post. SN z dnia 24 lutego 2010 r., III CZP 128/09).

Zdaniem Sądu Okręgowego powodowie wykazali wszystkie przesłanki odpowiedzialności pozwanego w oparciu o art. 129 ust. 2 p.o.ś. w zw. z art. 136 ust. 3 p.o.ś. co do żądania z tytułu nakładów.

Bezspornym w niniejszej sprawie było, że w dniu 30 stycznia 2012 r. Sejmik Województwa (...) podjął uchwałę nr (...) w sprawie utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania dla lotniska P. - Ł. w P.. Obszar ograniczonego użytkowania podzielony został na dwie strefy - wewnętrzną i zewnętrzną, w zależności od odległości od lotniska P. - Ł. i poziomu natężenia hałasu w danej strefie, a nieruchomość powoda B. C. (1) stanowiąca działkę nr (...) oraz nieruchomość powódki A. Ł. stanowiąca działkę nr (...), znajdują się w obszarze ograniczonego użytkowania w jego strefie wewnętrznej.

Bezpośrednim uszczerbkiem powodów związanym z ustanowieniem strefy ograniczonego użytkowania są również koszty związane z zapewnieniem w ich budynkach mieszkalnych właściwego klimatu akustycznego.

Na konieczność zapewnienia takich warunków wskazują bowiem wymagania określone w uchwale Sejmiku Województwa (...) nr(...)

Zgodnie zaś z dyspozycją art. 136 ust. 3 p.o.ś. w razie określenia na obszarze ograniczonego użytkowania wymagań technicznych dotyczących budynków szkodą, o której mowa w art. 129 ust. 2, są także koszty poniesione w celu wypełnienia tych wymagań przez istniejące budynki, nawet w przypadku braku obowiązku podjęcia działań w tym zakresie.

W ocenie Sądu Okręgowego należy przyjąć, że wskazanie na koszty poniesione w celu wypełnienia wymagań technicznych przez istniejące budynki miało wyeliminować spory co do objęcia tych kosztów obowiązkiem naprawienia szkody. Obowiązek naprawienia szkody przez wypłatę odpowiedniej sumy pieniężnej powstaje z chwilą wyrządzenia szkody i nie jest uzależniony od tego, czy poszkodowany dokonał naprawy rzeczy i czy w ogóle zamierza ją naprawić.

Szkoda w majątku powodów przejawiająca się w konieczności poniesienia nakładów rewitalizacyjnych powstała już w dacie wejścia w życie uchwały Sejmiku Województwa (...) z dnia 30 stycznia 2012 r. tj. w dniu 28 lutego 2012 r. Ustalając stan techniczny budynków mieszkalnych powodów i wymagania akustyczne jakie te budynki winny spełniać uwzględniono zatem stan przegród budowlanych na dzień wejścia w życie ww. uchwały.

W związku z tym należy mieć na uwadze, że po wprowadzeniu przedmiotowej uchwały budynki mieszkalne powodów nie spełniają norm dla zamierzonych i wyliczonych poziomów dźwięku hałasu.

Budynki te wymagają zatem - po wprowadzeniu obszaru ograniczonego użytkowania dla lotniska Ł. - dodatkowej modernizacji w zakresie wymiany stolarki okiennej, wykonania instalacji wentylacyjnej i wykonania robót przygotowawczych i wykończeniowych.

W związku z usytuowaniem budynków mieszkalnych powodów w strefie wewnętrznej obszaru ograniczonego użytkowania lotniska Ł. w P., na podstawie danych zawartych w Polskich Normach, w budynkach powodów podlegają ochronie akustycznej pokoje znajdujące się na parterze, piętrze budynku oraz poddaszu w przypadku nieruchomości należącej do powódki A. Ł. przy ul. (...).

Ze względu na zapotrzebowanie na stolarkę budowlaną o wysokiej i bardzo wysokiej izolacyjności akustycznej, nie może mieć zastosowania standardowa oferta cenowa produktów, dotycząca okien o typowych, powszechnie stosowanych izolacyjnościach akustycznych. Zapewnienie znacznej izolacyjności akustycznej okna wymaga zastosowania odpowiedniego oszklenia, ram i mocowania, a także odpowiedniego starannego montażu, w związku z czym wzrost wymagań dotyczących izolacyjności pociąga za sobą wzrost cen w stosunku do okien standardowych.

Ponieważ wzrost izolacyjności akustycznej stolarki budowlanej powoduje ograniczenie infiltracji powietrza do wnętrza budynku, adaptacja akustyczna obejmuje również działania służące poprawie sprawności systemu wentylacji. W budynkach powodów, przy konieczności poprawy izolacyjności akustycznej, wentylacja grawitacyjna nie spełni swojej roli, co zostało szczegółowo przedstawione w ocenie materiału dowodowego jak również w opinii biegłego sądowego z dziedziny akustyki oraz z dziedziny budownictwa.

Z uwagi na charakterystykę budynków powodów, konieczne jest zatem zastosowanie w nim wentylacji mechanicznej z centralą nawiewano-wywiewnej. Nadto zastosowania wymaga w przypadku nieruchomości powoda B. C. (1) podbicie warstwą wełny mineralnej grubości 50 mm, a następnie płytą gipsowo-kartonową grubości 12,5 mm, natomiast w przypadku nieruchomości powódki A. Ł. wymaga zastosowania podbicie od wewnątrz płytą gipsowo-kartonową grubości 12,5 mm, od zewnątrz po zastąpieniu warstwy styropianu wełną mineralną grubości minimum 50 mm - płytą (...) grubości 22 mm należy ją otynkować.

Wartość wyżej wymienionych nakładów, niezbędnych dla zachowania prawidłowego klimatu akustycznego w przypadku budynku powoda B. C. (1) według cen aktualnych wynosi 76.106,04 zł.

Natomiast wartość wyżej wymienionych nakładów, niezbędnych dla zachowania prawidłowego klimatu akustycznego w przypadku budynku powódki A. Ł. według cen aktualnych wynosi 93.535,15 zł.

Reasumując zdaniem Sądu Okręgowego powodowie wykazali wszystkie przesłanki odpowiedzialności pozwanego w oparciu o art. 129 ust. 2 w zw. z art. 136 ust. 3 u.p.o.ś co do żądania z tytułu nakładów.

O odsetkach ustawowych od zasądzonej należności głównej Sąd Okręgowy orzekł na podstawie art. 481 § 1 i 2 k.c., zgodnie z którym, jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi.

Jeżeli stopa odsetek za opóźnienie nie była z góry oznaczona, należą się odsetki ustawowe. Roszczenie o odszkodowanie jest roszczeniem bezterminowym, a zatem staje się ono wymagalne, z uwagi na brzmienie przepisu art. 455 k.c., po wezwaniu dłużnika do zapłaty. Zgodnie jednak z art. 363 § 2 k.c., jeżeli naprawienie szkody ma nastąpić w pieniądzu, wysokość odszkodowania powinna być ustalona według cen z daty ustalenia odszkodowania, chyba że szczególne okoliczności wymagają przyjęcia za podstawę cen istniejących w innej chwili. Ostatecznie roszczenie odsetkowe zasądzone od daty następującej po doręczeniu pozwanemu opinii przez biegłego sądowego K. R. (1) tj. od dnia 7 grudnia 2018 r. Wypada podkreślić, że wprawdzie sąd nie opierał się na opinii biegłego K. R., jednak kwoty wskazane przez ww. biegłego w jego opiniach były wyższe od kwot do których powodowie ograniczyli zgłaszane przez nich roszczenia. Brak specjalistycznej wiedzy z zakresu budownictwa u biegłego K. R. zdecydował o konieczności powołania biegłego J. W..

W okolicznościach niniejszej sprawy - świadczenie pozwanego, co do zasady, stało się wymagalne z chwilą wezwania go do zapłaty, jednak nie można było wówczas stwierdzić, w jakiej wysokości było ono wówczas zasadne. Ostatecznie Sąd Okręgowy stwierdził, że wobec nieustalenia wysokości roszczenia na dzień określony w wezwaniu do zapłaty, nie było możliwe zasądzenie odsetek ustawowych od daty wskazanej w pozwach.

Przyjąć tym samym należy, że pozwany w dniu 6 grudnia 2018 r. miał świadomość treści i wysokości żądania powodów, wobec czego winien je niezwłocznie spełnić. Pozwany nie spełnił należnych powodom świadczeń, wobec czego od dnia następnego, tj. od dnia 7 grudnia 2018 r. popadł w opóźnienie. Powodowie domagali się odsetek od dnia 31.01.2014 r. (ewentualnie w najmniej korzystnym dla powodów przypadku pozwana posiadała wiedzę o wysokości kosztów w dacie opinii biegłego K. R.) i w związku z tym Sąd Okręgowy oddalił powództwo w pozostałym zakresie tj. w zakresie odsetek ustawowych z opóźnienie żądanych za wcześniejszy okres.

Mając na uwadze powyższe, zasądzone od pozwanego na rzecz powoda B. C. (1) kwotę 76.106,04 zł, a na rzecz powódki A. Ł. kwotę 93.535,15 zł tytułem odszkodowania za konieczność dokonania adaptacji akustycznej wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 7 grudnia 2018 r. do dnia zapłaty.

Sąd Okręgowy na podstawie art. 355 § 1 k.p.c. umorzył postępowanie powoda B. C. (1) w zakresie kwoty 20.029,96 zł, a postępowanie powódki A. Ł. w zakresie kwoty 12.364,85 zł. Pismem z dnia 8 kwietnia 2021 r. powodowie cofnęli pozew w zakresie ww. wskazanym, przy czym pozwany wyraził zgodę na cofnięcie pismem z dnia 21 kwietnia 2021 r.

O kosztach procesu orzeczono na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 108 § 1 k.p.c. Powodowie przegrali sprawę w 0,1 części, a pozwany w 0,9 części, zatem należało rozdzielić stosunkowo koszty postępowania w myśl zasady odpowiedzialności za wynik procesu. Szczegółowe wyliczenie tych kosztów pozostawiono referendarzowi sądowemu, które nastąpi po uprawomocnieniu się orzeczenia.

Apelację od powyższego wyroku złożył pozwany, zaskarżając go w części, tj. co do pkt: I.1., II.1., I.4. i II.4. i zarzucając:

1. naruszenia przepisów prawa materialnego tj.:

- art. 129 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (dalej jako "p.o.ś.") w zw. z art. 136 ust. 3 p.o.ś. poprzez ich błędną wykładnię i przyjęcie, że odszkodowanie z tytułu poniesionych wydatków na rewitalizację akustyczną, należne jest bez względu na to, czy strona powodowa w rzeczywistości poniosła koszty rewitalizacji akustycznej swojej nieruchomości, podczas gdy wykładnia tychże przepisów prowadzi do wniosku,

że aby móc skutecznie dochodzić odszkodowania konieczne jest faktyczne poniesienie wydatków na rewitalizację akustyczną;

- art. 361 § 2 k.c. poprzez jego błędną wykładnię i przyjęcie, że naprawieniu podlega szkoda, która jeszcze nie powstała, tak jak w niniejszej sprawie, w której nie doszło jeszcze do utraty składników majątkowych, czyli do poniesienia przez powodów nieplanowanych (niezgodnych z ich wolą) wydatków;
- art. 129 ust. 2 p.o.ś. w zw. z art. 136 ust. 3 p.o.ś. poprzez ich błędną wykładnię i przyjęcie, że przepisy te określają dwie odrębne szkody w majątku powodów, podczas gdy już wprost z treści tych przepisów wynika, że są to tylko różne postacie tej samej szkody;
- art. 129 ust. 2 p.o.ś. w zw. z art. 136 ust. 3 p.o.ś. poprzez ich błędną wykładnię i nieuwzględnienie zjawiska rekurencji, co w efekcie doprowadziło do zawyżenia sumy odszkodowania przyznanego stronie powodowej;
- art. 481 § 1 k.c. w zw. z art. 455 k.c. oraz art. 363 § 2 k.c. poprzez ich niewłaściwe zastosowanie polegające na przyjęciu, że roszczenie o zapłatę odszkodowania stało się wymagalne z chwilą doręczenia pozwanemu opinii biegłego Z. B. skoro odszkodowanie zostało obliczone według cen aktualnych, tj. cen z daty jego ustalania (orzekania), stało się ono wymagalne dopiero z datą wyrokowania i najwcześniej od tej daty dłużnik (pозwany) pozostaje w opóźnieniu uzasadniającym zapłatę odsetek;

2. naruszenie przepisów postępowania tj.:

- art. 227 § 1 k.p.c. w zw. z art. 233 § 1 k.p.c. w zw. z art. 278 k.p.c. poprzez przyjęcie, że wystąpienie szkody dochodzonej na gruncie art. 129 ust. 2 p.o.ś. w zw. z art. 136 ust. 3 p.o.ś. oraz rozmiar takiej szkody zostały w niniejszej sprawie udowodnione przez powodów, pomimo że powyższe okoliczności nie zostały udowodnione, w szczególności nie zostały udowodnione ze względu na wadliwość przedstawionych w sprawie opinii biegłych;
- art. 278 § 1 k.p.c. w zw. z art. 233 § 1 k.p.c. poprzez oparcie się przy rozstrzygnięciu sprawy na dowodzie z opinii biegłych zawierających zasadnicze błędy metodologiczne, które uniemożliwiają potraktowanie ich jako rzetelnego środka dowodowego, mającego za zadanie wyjaśnienie okoliczności wymagających wiadomości specjalnych;
- art. 278 § 1 k.p.c. w zw. z art. 233 § 1 k.p.c. poprzez oparcie się w skarżonym wyroku na treści opinii przedstawionych w sprawie, a przygotowanych przez biegłych niemających dostępu do dziennika budowy, pełnej dokumentacji projektowej i powykonawczej, a także decyzji o pozwoleniu na budowę wraz z dokumentacją udowadniającą stan nieruchomości na datę 28 lutego 2012 r., które to dokumenty są konieczne dla rzetelnego określenia stanu faktycznego (w tym technicznego) nieruchomości powodów;
- art. 217 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 227 k.p.c. w zw. z art. 278 § 1 k.p.c. w zw. z art. 286 k.p.c., poprzez nieuwzględnienie wniosku dowodowego strony pozwanej o przeprowadzenie dowodu z opinii innego biegłego z dziedziny akustyki oraz budownictwa, w sytuacji gdy strona pozwana w toku postępowania podnosiła szereg merytorycznych zarzutów do opinii biegłych, a wnioskowany dowód miał istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy;
- art. 217 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 227 k.p.c. w zw. z art. 278 § 1 k.p.c. w zw. z art. 286 k.p.c. poprzez całkowite pominięcie zastrzeżeń pozwanego względem przedstawionych w sprawie opinii biegłych oraz pominięcie wniosków dowodowych zmierzających do wykazania wadliwości metodologicznej oraz merytorycznej przedmiotowych opinii, czym Sąd I Instancji doprowadził do faktycznego pozbawienia strony pozwanej możliwości obrony jej praw;
- art. 328 § 2 k.p.c. w zw. z art. 278 § 1 k.p.c. w zw. z art. 286 k.p.c., poprzez niedostateczne wyjaśnienie w uzasadnieniu wyroku przyczyn, ze względu na które Sąd nie przychylił się do wniosków strony pozwanej o powołanie innego biegłego z dziedziny akustyki i budownictwa;

- art. 328 § 2 k.p.c. poprzez brak odniesienia się do formułowanych w pismach procesowych strony pozwanej zarzutów do opinii biegłych w sposób pozwalający na przeprowadzenie kontroli instancyjnej rozumowania Sądu Okręgowego w tym zakresie;

Wskazując na powyższe zarzuty pozwany wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez oddalenie powództwa w całości co do roszczenia B. C. (1) i A. Ł., jak również zasądzenie od strony powodowej na rzecz strony pozwanej zwrotu kosztów procesu w I instancji, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych; zasądzenie od strony powodowej na rzecz pozwanego zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego, w tym zwrotu kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Pozwany wniósł o rozpoznanie na podstawie art. 380 k.p.c. postanowienia Sądu Okręgowego o oddaleniu wniosku pozwanego o dopuszczenie i przeprowadzenie dowodu z opinii innego biegłego z dziedziny akustyki i biegłego z dziedziny budownictwa i w konsekwencji na podstawie art. 382 w zw. z art. 278 § 1 k.p.c. dopuszczenie i przeprowadzenie dowodu z opinii łącznej biegłego z dziedziny akustyki i biegłego z dziedziny budownictwa w części przygotowanej przez biegłego z dziedziny akustyki na wskazane okoliczności. Z ostrożności procesowej, tj. w razie nieuwzględnienia wniosków pozwanego zaprezentowanych powyżej, pozwany wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania przez Sąd I Instancji; pozostawienie Sądowi I Instancji rozstrzygnięcia o kosztach postępowania apelacyjnego, w tym kosztach zastępstwa procesowego.

W odpowiedzi na apelację powodowie wnieśli o oddalenie apelacji oraz o zasądzenie zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego w tym kosztów zastępstwa prawnego wg norm przepisanych.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja skutkuje zmianą zaskarżonego wyroku w pkt I.1. i II.1. wyłącznie co do zasądzonych w nich odsetek, o czym szerzej w dalszej części rozważań.

Przechodząc do merytorycznej oceny najdalej idących zarzutów apelacji zmierzających do podważenia roszczenia powodów co do zasady, wskazać należy, że nie zasługują one na uwzględnienie. Sąd Apelacyjny podziela zarówno ustalenia faktyczne, jak i wywody prawne Sądu I instancji dotyczące istoty sprawy i przyjmuje je za własne, uznając zasadnicze zarzuty apelacji za bezzasadne. Podkreślić w tym miejscu należy, że kwestionowany wyrok jest wyrokiem łącznym końcowym dotyczącym roszczenia powodów z tytułu nakładów na rewitalizację akustyczną nieruchomości, zaś prawomocnym wyrokiem częściowym z dnia 25 stycznia 2017r. Sąd Okręgowy przesądził już co do zasady odpowiedzialność strony pozwanej za spadek wartości nieruchomości powodów i zasądził na rzecz każdego z powodów stosowne odszkodowanie z tytułu spadku wartości nieruchomości.

Na obecnym etapie sporne zatem pozostawały jedynie roszczenia powodów z tytułu nakładów na rewitalizację akustyczną nieruchomości, zaś ustalenia Sądu I instancji w tym zakresie, istotne dla rozstrzygnięcia sprawy, nie budzą wątpliwości i dlatego Sąd Apelacyjny przyjmuje je za podstawę własnego rozstrzygnięcia (z nieznaczną modyfikacją co do zasądzonych odsetek – o czym szerzej w dalszej części rozważań). Zostały one poczynione w oparciu o wszechstronne rozważenie całego zebranego w sprawie materiału dowodowego, którego ocena, przeprowadzona w pisemnym uzasadnieniu wyroku, jest pełna, zgodna z zasadami logiki i doświadczenia życiowego.

Ustalenia te nie zostały wzruszone w sposób przekonujący w apelacji, w ramach podniesionych tam zarzutów o charakterze procesowym. Sprowadzają się one bowiem do forsowania przez skarżącego własnej, korzystnej dla niego wersji stanu faktycznego, opartej o konkurencyjną ocenę mocy i wiarygodności poszczególnych dowodów.

Nie jest to jednak wystarczające dla skutecznego podniesienia zarzutów błędów w ustaleniach faktycznych, sprzeczności tych ustaleń z materiałem dowodowym, czy też naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. W świetle ugruntowanego stanowiska judykatury do naruszenia tego przepisu mogłoby dojść tylko wówczas, gdyby skarżący wykazał uchybienie podstawowym regułom służącym ocenie wiarygodności i mocy poszczególnych dowodów, tj. zasadom logicznego

myślenia, doświadczenia życiowego i właściwego kojarzenia faktów (tak m.in. Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 16 grudnia 2005 r. III CK 314/05, LEX nr 172176).

Wymogom tym apelujący w swoich zarzutach dotyczących nieprawidłowej oceny dowodów nie sprostał. Wywody w tym przedmiocie nie odnosiły się bowiem do oceny wiarygodności i mocy dowodowej konkretnych dowodów, ale w istocie sprowadzały się do przedstawienia przez skarżącego własnej wersji wydarzeń co do istnienia i rozmiaru szkody, a także podważenia przeprowadzonej przez Sąd I instancji oceny prawnej ustalonych w sprawie okoliczności. W ocenie Sądu Apelacyjnego strona apelująca nie wykazała, by Sąd Okręgowy naruszył którąkolwiek z powyżej wskazanych dyrektyw oceny dowodów, zaś odmienna, subiektywna ocena zebranych w sprawie dowodów, którą prezentuje apelujący nie może stanowić o naruszeniu przez sąd prawa procesowego. Zdaniem Sądu Apelacyjnego, Sąd pierwszej instancji poczynił w sprawie prawidłowe ustalenia w oparciu o całokształt zebranego w sprawie materiału dowodowego.

Podobnie, zarzut błędnych ustaleń faktycznych nie może polegać jedynie na zaprezentowaniu przez skarżącego stanu faktycznego, ustalonego przez niego na podstawie własnej oceny dowodów, choćby ocena ta również była logiczna i zgodna z doświadczeniem życiowym (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 stycznia 2005 r., IV CK 387/04).

Jeżeli bowiem z materiału dowodowego sąd wyprowadził wnioski logicznie poprawne i zgodne z doświadczeniem życiowym, to taka ocena sądu nie narusza prawa do swobodnej oceny dowodów, choćby w równym stopniu, na podstawie tego samego materiału dowodowego, dawały się wysnuć wnioski odmienne (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 października 2005r., IV CK 122/05).

Przeważająca część wywodów apelacji poświęcona jest próbie zdyskredytowania wydanych w sprawie opinii biegłych: z zakresu akustyki A. K. (1) oraz z zakresu budownictwa J. W., na których Sąd Okręgowy oparł swoje rozstrzygnięcie. Nie był zasadny sprecyzowany w apelacji zarzut naruszenia art. 227 w zw. z art. 233 § 1 k.p.c. i art. 278 § 1 k.p.c. poprzez przyjęcie przez Sąd Okręgowy, że istnienie i rozmiar szkody został w niniejszej sprawie udowodniony, w szczególności z uwagi na istniejącą zdaniem pozwanego wadliwość opinii biegłych.

W art. 136 ust. 1 p.o.ś. ustawodawca przesądził o cywilnym charakterze spraw dotyczących wysokości odszkodowania lub wykupu nieruchomości, wynikających z ograniczenia sposobu korzystania ze środowiska w wyniku ustanowienia obszaru ograniczonego użytkowania. Konsekwencją tego uregulowania jest stosowanie do rozpoznania roszczenia całego katalogu środków dowodowych, w tym również opinii biegłych powołanych przez sąd.

Przechodząc do zarzutów pozwanego odnoszących się do opinii biegłych wydanych w sprawie wskazać należy, że żaden z nich nie okazał się zasadny. Wartość dowodowa opinii została przez Sąd I instancji wyczerpująco omówiona i prawidłowo oceniona. Sąd Apelacyjny ocenę tę w całości podziela jako zgodną z art. 233 § 1 k.p.c.

W związku z usytuowaniem nieruchomości powodów w strefie wewnętrznej obszaru ograniczonego użytkowania lotniska Ł. w P., powodowie mają prawo do zapewnienia właściwego klimatu akustycznego budynków mieszkalnych w celu dotrzymania norm co do izolacyjności akustycznej dla poziomu hałasu powodowanego działalnością (...). W pomieszczeniach chronionych dochodzi do przekroczenia dopuszczalnych norm hałasu, dlatego konieczne jest podniesienie izolacyjności akustycznej budynków mieszkalnych powodów. Biegły J. W. dokonał wyceny nakładów na rewitalizację akustyczną wskazanych przez biegłego akustyka A. K. (1) w zakresie nieruchomości powoda B. C. (1) na kwotę 76.106,04 zł, a w zakresie nieruchomości powódki A. Ł. na kwotę 93.535,15 zł. Opinie sporządzone przez biegłych zostały słusznie uznane przez Sąd meriti za pełnowartościowy materiał dowodowy. Dodać należy, że w toku postępowania przed Sądem Okręgowym biegli w sposób rzeczowy, pełny i przekonujący odnieśli się do zarzutów pozwanego w stosunku do wydanych opinii, w tym także tych, które są obecnie powielane w apelacji. Nie ma zatem potrzeby, aby w tym miejscu powtarzać szczegółową argumentację zawartą w wymienionych opiniach, którą Sąd Odwoławczy przyjmuje za własną. Wbrew zarzutom pozwanego biegli wskazali w opiniach, na jakich dowodach opierali swoje ustalenia co do stanu technicznego nieruchomości powodów.

Kwestią sporną pozostawał dobór optymalnego systemu wentylacji w pomieszczeniach nieruchomości powodów i kosztów z tym związanych. Jednakże zdaniem Sądu Apelacyjnego kwestia ta została w sposób wyczerpujący wyjaśniona w opiniach biegłych sądowych. W szczególności biegła A. K. (1) w sposób szczegółowy uargumentowała, dlaczego wybór systemu mechanicznego z rekuperacją jest najbardziej odpowiedni w przypadku budynków powodów. Nadto biegły J. W. wskazał, że tam gdzie jest to możliwe stosuje rozwiązania oparte na wentylacji grawitacyjnej, jednak w przypadku budynku powodów istnieją przesłanki do rozwiązania wskazanego przez biegłą A. K. (2), gdyż zamontowanie nawiewników okiennych lub ściennych w przegrodzie akustycznej w tych rozwiązaniach opartych na wentylacji grawitacyjnej, powoduje jednocześnie obniżenie izolacyjności akustycznej wypadkowej całej przegrody. Biegły J. W. podkreślił, iż dołożenie nawiewników w oknach o takich parametrach, jakie są niezbędne według biegłej akustyk, spowodowałyby konieczność zmiany na okna o kilka decybeli silniejsze akustycznie, a tego rodzaju okna nie są dostępne na rynku. W konkluzji biegły J. W. wskazał na uzasadnione przesłanki do zastosowania rozwiązania proponowanego przez biegłą akustyk A. K. (1). Nie ma wątpliwości, że niezbędne jest zapewnienie domownikom właściwego komfortu życia, związanego z dostępem świeżego powietrza, zgodnie z obowiązującymi przepisami i normami, co zostało szczegółowo omówione w obu opiniach.

Wbrew zarzutom pozwanego opinii biegłych sądowych nie dyskredytuje także fakt, że biegli nie mieli dostępu do pełnej dokumentacji budowlanej, w tym dziennika budowy, czy dokumentacji projektowej. Należy bowiem uwzględnić, że po upływie kilkudziesięciu lat od zakończenia budowy z natury rzeczy dokumentacja budowlana ulega zwykle zdekompletowaniu (zniszczeniu, utracie itp.) i stąd biegli musieli bazować w dużej części na informacjach uzyskiwanych od właścicieli nieruchomości a także na swoim doświadczeniu i wynikach przeprowadzonych oględzin budynku. W ocenie Sądu Apelacyjnego zaznajomienie się biegłego ze stanem nieruchomości na dzień wprowadzenia obszaru ograniczonego użytkowania – a więc w dacie poprzedzającej sporządzenie opinii – możliwe jest także na podstawie oględzin stanu bieżącego i odebrania stosownego oświadczenia od właściciela nieruchomości w przedmiocie zmian w stanie faktycznym po wprowadzeniu o.o.u. Jest to praktyka powszechna i usprawiedliwiona. Wymóg posiadania pełnej dokumentacji budowlanej nie zawsze jest możliwy do spełnienia, co dotyczy szczególnie nieruchomości wzniesionych wiele lat temu, czy będących przedmiotem wielokrotnego obrotu. Z powyższych względów także i ten zarzut apelującego nie zasługiwał na uwzględnienie.

Jako że wszystkie zarzuty dotyczące opinii biegłych sądowych podniesione w apelacji okazały się niezasadne, nie było potrzeby powoływania w sprawie innych biegłych.

Potrzeba powołania innego biegłego powinna bowiem wynikać z okoliczności sprawy, a nie z samego niezadowolenia strony z dotychczas złożonej opinii (por. np. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 4 sierpnia 1999r., I PKN 20/99, OSNP, z. 22 z 2000r, poz. 807 oraz z dnia 12 lutego 2003r., V CKN 1622/00, LEX nr 141384). Innymi słowy niezadowolenie strony z opinii biegłego nie może stanowić podstawy do uwzględnienia wniosku o przeprowadzenie dowodu z kolejnej opinii biegłego. Granicę obowiązku prowadzenia przez Sąd postępowania dowodowego wyznacza ocena czy dostatecznie wyjaśniono sporne okoliczności sprawy, zaś okoliczność, iż opinia nie ma treści odpowiadającej stronie nie stanowi wystarczającego uzasadnienia dla przeprowadzenia dalszych dowodów. Zdaniem Sądu Apelacyjnego podniesione przez pozwanego zarzuty okazały się niewystarczające do podważenia wniosków płynących z opinii biegłego.

Chybiony był także zarzut naruszenia art. 328 § 2 k.p.c. (obecnie 327¹ § 1 k.p.c.) poprzez sporządzenie uzasadnienia w sposób naruszający wymogi określone w tym przepisie. Przepis ten określa konstrukcyjne elementy uzasadnienia wyroku, do których należy: ustalenie faktów, które sąd uznał za udowodnione, dowodów, na których się oparł i przyczyn, dla których innym dowodom odmówił wiarygodności i mocy dowodowej, oraz wyjaśnienie podstawy prawnej wyroku z przytoczeniem przepisów prawa. W judykaturze Sądu Najwyższego przyjmuje się jednolicie, że z natury rzeczy sposób sporządzenia uzasadnienia orzeczenia nie ma wpływu na wynik sprawy, ponieważ uzasadnienie wyraża jedynie motywy wcześniej podjętego rozstrzygnięcia. Z tego względu omawiany zarzut może znaleźć zastosowanie w tych wyjątkowych sytuacjach, w których treść uzasadnienia orzeczenia sądu uniemożliwia całkowicie dokonanie oceny toku wyводу, który doprowadził do wydania orzeczenia. Zarzut ten może okazać się

usprawiedliwiony tylko wówczas, gdy z uzasadnienia orzeczenia nie daje się odczytać, jaki stan faktyczny lub prawny stanowił podstawę rozstrzygnięcia, co uniemożliwia kontrolę instancyjną. Skarżący nie wykazuje, jaki istotny wpływ na rozstrzygnięcie - co do meritum - mogłoby mieć wskazane przez niego uchybienia. W pisemnych motywach wyroku Sąd Okręgowy obszernie wyjaśniał podstawę prawną rozstrzygnięcia a także ocenę dowodów, zaś powoływanie się w apelacji na zaniechanie odniesienia się przez Sąd I instancji do określonych zarzutów czy wniosków strony pozwanej, nie jest wystarczające dla uwzględnienia tego zarzutu naruszenia prawa procesowego.

Nie doszło także do naruszenia wskazywanych w apelacji przepisów prawa materialnego.

Przede wszystkim, w świetle jednoznacznego brzmienia uchwały o utworzeniu o.o.u., nie ma jakichkolwiek podstaw do twierdzenia, że wskazany tam obowiązek dostosowania budynków do podwyższonych norm hałasu dotyczyłby jedynie budynków nowych, wybudowanych po ustanowieniu obszaru.

W ocenie Sądu Apelacyjnego nie można podzielić tej części wywodów apelacji, w której skarżący twierdzi, iż roszczenie o odszkodowanie z tytułu wydatków na rewitalizację akustyczną budynku stałoby się wymagalne dopiero z chwilą wykazania ich rzeczywistego poniesienia.

Przesądzone już w judykaturze, że prawo do żądania odszkodowania z tytułu konieczności poniesienia nakładów rewitalizacyjnych w budynkach objętych o.o.u. nie jest uzależnione od wykazania przez właścicieli nieruchomości, że wydatki w tym celu rzeczywiście zostały już poniesione (por. np. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 29 listopada 2012r. w sprawie II CSK 254/12, LEX nr 1294477).

Uzupełniając argumentację podnoszoną już w orzecznictwie należy dodać, że w innym przypadku mogłoby dojść do niedopuszczalnej sytuacji, gdy prawo poszkodowanych do zamieszkiwania w niezbędnym dla higieny fizycznej i psychicznej komforcie akustycznym uzależnione zostałyby od poziomu ich zamożności, i to w sytuacji, gdy jednocześnie standardy środowiskowe w tym zakresie zostają obniżone władczym aktem władzy publicznej.

Nie ma także podstaw do przyjęcia, że w rozpoznawanym przypadku doszło do sytuacji, w której szkoda z tytułu spadku wartości nieruchomości miałyby zawierać w sobie, przynajmniej częściowo („pochłaniać”), szkodę z tytułu konieczności rewitalizacji akustycznej, co apelujący nazywa zjawiskiem „rekurencji odszkodowania”.

Do tego rodzaju zjawiska mogłoby dojść tylko wówczas, gdyby właściciel poniósł już niezbędne wydatki na doprowadzenie budynku do podwyższonego standardu ochrony akustycznej, zwiększając w ten sposób jego wartość, a następnie nieruchomość o podwyższonej w taki sposób wartości zostałaby poddana ocenie z punktu widzenia szkody, polegającej na obniżeniu tej wartości w związku z wprowadzeniem o.o.u.

W realiach rozpoznawanej sprawy sytuacja taka nie miała miejsca, co oznacza, że obie badane szkody nie są ze sobą związane zjawiskiem rzekomej „rekurencji” (zob. np. uzasadnienie do wyroku Sądu Najwyższego z dnia 21 sierpnia 2013r. w sprawie II CSK 578/12, OSNC, z. 4 z 2014 r., poz. 47).

Nie można również zgodzić się z pozwanym, że przepisy art. 129 ust. 2 w zw. z art. 136 ust. 3 u.p.o.ś. określają różne postacie tej samej szkody. Przepisy art. 129 ust. 2 i art. 136 ust. 3 u.p.o.ś. wyraźnie rozróżniają dwa rodzaje szkód, z tytułu zmniejszenia wartości nieruchomości (art. 129 ust. 2) i z tytułu kosztów poniesionych w celu wypełnienia wymagań technicznych dotyczących budynków (art. 136 ust. 3). Szkoda wymieniona w art. 136 ust. 3 występuje tylko w razie określenia na obszarze ograniczonego użytkowania wymagań technicznych dotyczących budynków. Przesłanki wystąpienia szkody są zatem inne, a ustawodawca dał właścicielowi nieruchomości możliwość dochodzenia obu odszkodowań, na podstawie art. 129 ust. 2 i art. 129 ust. 2 w zw. z art. 136 ust. 3 u.p.o.ś. Nie są to zatem szkody konkurencyjne, a istniejące obok siebie.

Dodać również należy, że przepis art. 136 ust. 3 p.o.ś., został dodany kilka lat po wejściu w życie ustawy Prawo ochrony środowiska i stanowi jedynie uzupełnienie art. 129 ust. 2 p.o.ś. Nie ma podstaw do przypisywania temu uregulowaniu roli ograniczenia szkody związanej z koniecznością dostosowania budynków do wprowadzonych

wymagań technicznych jedynie do kosztów poniesionych – na co słusznie zwrócił uwagę Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 29 listopada 2012, II CSK 254/12.

Z kolei art. 129 ust. 2 p.o.ś. statuuje zasadę pełnego odszkodowania: „Przesłanką roszczenia odszkodowawczego przewidzianego w art. 129 ust. 2 p.o.ś. nie jest zbyte nieruchomości, a odszkodowanie nie jest ograniczone do rzeczywistej straty, obowiązuje bowiem zasada pełnej odpowiedzialności odszkodowawczej za wprowadzenie ograniczeń w korzystaniu z nieruchomości” (art. 361 § 2 k.c., wyrok SN z 25.02.2009 r., II CSK 546/08).

Z tych wszystkich względów Sąd Apelacyjny uznał powyższe zarzuty pozwanego za bezzasadne.

Sąd Apelacyjny za bezzasadne uznał również złożone w apelacji wnioski dowodowe strony pozwanej. Nie było podstaw do uzupełniania postępowania dowodowego poprzez przeprowadzenie dowodu z opinii innego biegłego z dziedziny akustyki i innego biegłego z dziedziny budownictwa, gdyż jak obszernie już wskazywano powyżej – dotychczasowe opinie biegłych nie budziły wątpliwości i w sposób wyczerpujący wyjaśniły sporne w niniejszej sprawie okoliczności.

Sąd Apelacyjny uznał natomiast za uzasadnioną zmianę początkowej daty płatności ustawowych odsetek za opóźnienie, przyjmując, że wartość nakładów w celu zapewnienia właściwego klimatu akustycznego dla nieruchomości powodów, została ostatecznie ustalona w opinii biegłego J. W.. Jednocześnie Sąd Apelacyjny nie podzielił argumentacji Sądu I instancji uzależniającej datę początkową płatności odsetek od daty doręczenia pozwanemu opinii biegłego K. R. (1), skoro opinia ta okazała się nieprzydatna dla rozstrzygnięcia sprawy, a Sąd Okręgowy zdecydował o konieczności powołania biegłego J. W..

Sąd Apelacyjny uznał zatem, że miarodajnymi danymi pozwalającymi obiektywnie ustalić wartość nakładów akustycznych były dopiero wyliczenia zawarte w opinii biegłego J. W. z 10.07.2020r., która została doręczona pozwanemu w dniu 30.07.2020r. (k.1478). W związku z tym dopiero po doręczeniu tej opinii biegłego, pozwany miał możliwość zapoznania się z obiektywnymi wyliczeniami obrazującymi wysokość nakładów akustycznych i powinien podjąć działania w celu zapłaty należnego powodowi odszkodowania. Uwzględniając powyższe oraz czas niezbędny na zapoznanie się z opinią i podjęcie działań mających na celu zapłatę odszkodowania (7 dni), Sąd Apelacyjny uznał, że pozwany popadł w opóźnienie w zapłacie kwoty 76.106,04 zł na rzecz powoda B. C. (3) i kwoty 93.535,15 zł na rzecz powódki A. Ł. z dniem 7 sierpnia 2020r.

Sąd Apelacyjny zwraca uwagę, że konstrukcja roszczenia odsetkowego za opóźnienie w spełnieniu świadczenia pieniężnego jest oparta na założeniu, iż w chwili powstania obowiązku świadczenia dłużnik musi wiedzieć nie tylko o swoim obowiązku, ale także znać rozmiar świadczenia, które ma spełnić (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 17 czerwca 2010 r., III CSK 308/09.). Przyjmuje się, że kiedy konieczne są szczegółowe badania, bądź dopiero z upływem czasu ujawniają się nowe istotne okoliczności, termin opóźnienia w spełnieniu świadczenia powinien zostać określony z ich uwzględnieniem.

Zdaniem Sądu Apelacyjnego nieuzasadniona była jednak argumentacja pozwanego co do zasądzenia odsetek dopiero od chwili wyrokowania. Trzeba mieć na uwadze, że powodowie zgłaszali swe żądanie po dwóch latach od wprowadzenia o.o.u. Pozwany miał więc dostatecznie dużo czasu, aby przygotować się organizacyjnie do weryfikacji i zaspokojenia roszczeń właścicieli nieruchomości położonych w obrębie tego obszaru niezwłocznie po wezwaniu. Tymczasem pozwany nie podjął żadnych efektywnych działań w celu określenia wysokości szkody powodów. Ani sam nie przeprowadził w tym zakresie postępowania, ani też nie domagał się dowodów od poszkodowanych. Pozwany nie uzależniał spełnienia roszczenia od wykazania wysokości szkody. Nie ma więc podstaw, aby stan jego opóźnienia wiązać z dniem wyrokowania. Aprobata takiego stanowiska prowadziłaby do bezpodstawnego uprzywilejowania pozwanego, który jest zainteresowany odwlekaniem daty zaspokojenia powodów i przerzucania ryzyka długotrwałości procesu na poszkodowanych.

Z powyższych względów Sąd Apelacyjny na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. zmienił zaskarżony wyrok tylko w zakresie terminów początkowych ustawowych odsetek za opóźnienie, a mianowicie zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że:

- od zasądzonej w punkcie I.1 od pozwanego na rzecz powoda B. C. (1) kwoty 76.106,04 zł zasądził ustawowe odsetki za opóźnienie od dnia 7 sierpnia 2020 roku do dnia zapłaty, a w pozostałym zakresie oddalił powództwo o zapłatę odsetek;

- od zasądzonej w punkcie II.1 od pozwanego na rzecz powódki A. Ł. kwoty 93.535,15 zł zasądził ustawowe odsetki za opóźnienie od dnia 7 sierpnia 2020 roku do dnia zapłaty, a w pozostałym zakresie oddalił powództwo o zapłatę odsetek.

Sąd Apelacyjny w pozostałym zakresie oddalił apelację pozwanego jako bezzasadną, orzekając o tym na podstawie art. 385 k.p.c.

O kosztach postępowania apelacyjnego Sąd Apelacyjny orzekł zgodnie z ogólną zasadą odpowiedzialności za wynik procesu na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. i 99 k.p.c. w zw. z art. 108 § 1 k.p.c. oraz § 2 pkt 6 w zw. z § 10 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych, zasądając od pozwanego na rzecz każdego z powodów kwotę po 4.050 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu odwoławczym.

Krzysztof Józefowicz

(...)

st. sekr. sądowy E. G.